

In Memoriam

FIN & S & LV MVA LVV-03

Misschiefin Venicethedennis "Ville"

s. 18.10.1999

k. 14.10.2003

Pois tahtoi Ville –poika, luo Diiva –tytön.

En olisi vielä tahtonut Villeä luotain päästää, mutta sairaus toisin puolestain päätti, vaikka hoitaa taitoni mukaan yritin.

*Kiitos Ville Sinulle lyhyestä ajasta luonamme,
ikuisesti Sinut muistamme nauravana
ja tassuja heiluttavana tipsunamme.*

Sinua suurella kaipauksella muistaen

Tiina

Mira -tytär

Samu –veli

Aku –isä ja Niia –äiti

Misschiefin –kennelin muut tipsut

Hani –coton

Shibazhan –tipsut & Anne

Annastiina –tipsut & Lahja

Junior Handlerit ympäri Suomea

tutut tipsut ja tipsu –ihmiset

Misschiefin Venicethedennis ”Villen”

18.10.1999 – 14.10.2003 AIHA-sairaus

Tiibetinspanieli urokseni Misschiefin Venicethedennis ”Ville” muuttui Unkarin näyttelymatkan (8.-17.9.2003) jälkeen hiljaiseksi. Koira rupesi laihtumaan ja syömään vähemmän kuin normaalisti, se myös oli jonkin verran apaattinen. 23.9. joku uroksistani (3 urosta talossa) rupesi pissaillemaan aina vain tummenevaa pissaa sisälle (ei koskaan minun nähteni), kunnes keskiviikkona 24.9. rupesin kunnolla tarkkailemaan Villeä ja sen pissaamista myös ulkona, minulla on takapihalla laatoitukset ja myös tuolit siellä vielä. Iltapäivällä seurasin kun Ville nosti tuolia kohti takajalkansa pissatakseen, ja tuolloin sen virtsa oli jo melkein verta. Soitin kuntamme eläinlääkärille välittömästi ja kerroin tilanteen, sovimme vastaanottoajan torstaille kun itselläni oli samalle päivälle normaalit verikokeet. Otin torstai-aamuna Villeltä sovitun virtsanäytteen purkkiin ja lähdin linja-autolla kylille ensin labrakokeitteni kautta. Kyselin tutuilta labrahoitajiltani, että jos ne koneillaan tutkisivat ensi alkuun Villen virtsanäytteen, ja niin he myös tekivät, kaikki arvot virtsassa näyttivät plussaa ja reippaasti. Lopun virtsan vein kuntamme eläinlääkärille, joka määräsi Villen välittömästi antibioottikuurille. Antibiootti tehoi tähänvirtsatulehdukseen, sillä virtsa rupesi olemaan normaalin väristä. Perjantaina lähdimme Maarianhaminaan näyttelyyn, mukana oli Tattarin Lahja ja Marjamäen Anne koirineen. Annelta rupesin saamaan Villelle sitten Nutri-plus –geeliä, sillä Ville oli lopettanut kokonaan syömisen ja juomisen (juotin jo ruutalla sitä). Ville meni laihtuneesta olomuodostaan huolimatta Maarianhaminassa kehään, saaden valiolk:ssa EH:n ja sijoittuen 2:ksi. Tämä näyttely jäi Villen viimeiseksi näyttelyksi.

Maanantaina 29.9. Ville oli jo todella huonossa kunnossa, ja sain eläinlääkäriltämme ajan mennä näyttäytymään. Eläinlääkäri Riku Pukonen otti Villestä hieman verta tehdäkseen paikan päällä sille AIHA-testin: hieman verta lasiesineelle ja sen päälle natriumkloridia (suolavettä), jos se sakkautuu, niin sillä on AIHA. Mutta tuo veri ei silloin sakkautunut, ja ell. pyöritteli päätään miettien mikä Villellä olisi ja koira oli laihtunut n. 1,5 kiloa tuohon mennessä. Riku pyysi minua menemään sellaiselle ell:lle, joilla olisi mahdollisuus tehdä kunnan veritestit, laittoi Villelle anabolisen stereoidi -injektion ja niin minä menin kotiin istumaan ja aloitin puhelinrumban soittaen lähialueen eläinlääkärit, mutta niille olisin päässyt vasta perjantaina. Villen silmäluonten limakalvot olivat hieman vaaleat, mikä aiheutti myös ihmettelyä, kun veri ei sakkautunut. Soitin sitten Johanssonin Annen työpaikalle ja kerroin Villen olevan todella sairas (Anne oli jo nähnyt Villen tilan Eckerössä, ja tiesi Villen siis olevan kipeä), ja sain ajan tiistaille. Menin sinne Männistön Sannan kanssa, kun itselläni ei ole autoa, enkä sitä siihen mennessä keltään saanut lainaksi. Timo Talvio tutki Villeä ja pyysi Annea ottamaan Villestä veritestit. Kaikki veriärvot olivat rajojen ulkopuolella, osa siis liian korkealla ja osa liian alhaalla. Eikä niistäkään saanut selville mikä Villellä oli. Ennen lähtöämme Ville sai tuon anabolisen -injektion uudelleen, sekä pitkävaikutteisen kortisoni- ja B-vitamiini -piikin, ja vaihdoimme antibioottia. Olin kertonut että olen menossa koirieni kanssa tarkistamaan niiden silmät ja saaneeni myös samalla verikoetutkimuksen sieltä Villelle. Ostin Annelta mukaan Villelle a/d –ruokaa, jota sitten syötin ruiskun avulla, koska koira ei syönyt itse mitään.

Tuli torstai ja ajelimme äitini kanssa ell:n vastaanotolle tarkistamaan koirieni silmät –ne olivat terveet, (myös Villen)-, sitten otatimme virtsanäytteen ja verikokeet. Ell. tuli huolestuneen näköisenä kertomaan minulle ja äidilleni Villen olevan todella sairas, sillä sen munuaiset ja maksa olivat testien mukaan aivan tuhoutuneet. Ja hän antaisi mielellään sille lopetuspiikin (myös äitini olisi halunnut antaa sen lopetuspiikin Villelle, sillä sen mielestä koira olisi turhaa enään tutkia), johon minä en suostunut, sillä en uskonut tuohon juttuun. Pyysin, että Ville laitettaisiin tiputukseen, sillä ajattelin viedä sen lisätutkimuksiin vielä muualle. Jätimme Villen vastaanotolle tiputuksen ajaksi ja lähdimme käymään sillä välin kauppoilla. Itkin kunnolla muutaman puhelimesta soittokerran jälkeen, sillä Annen lisäksi myös Lahja halusi kuulla Villen voinnin.

Soitin Veteriin Tampereelle, selostin kyneleet silmissä Villen tilanteen ja sain perjantaiksi sinne

ajan. Menimme 1,5 tunnin päästä hakemaan Villeä pois ja sanoin saaneeni Veteriin ajan. Tuli perjantai ja menin Veteriin, jossa miellyttävä naislääkäri Katariina Hilden otti Villen hoitoonsa. Ensin otatimme siitä veri- ja virtanäytteet, sitten veimme koiran ultraäänitutkimukseen –Viljestähän oli jo otettu rtg-kuvat-. Ultraäänessä todettiin maksan, munuaisten ja pernan olevan kunnossa, virtsassa oli hieman sakkua, verikokeet lähtivät vieressä olevaan Vetlabiin tutkittavaksi tarkemmin. Sitten Ville laitettiin jälleen tippaan, jotta saataisiin sille nesteitä lisää, koska koira oli laihtunut tähän mennessä 2 kiloa. Saimme lähteä kyläilemään sukulaisiin, ja sovimme että palaisin takaisin viim. 17. mennessä kuulemaan tuloksia. Tulin sukulaisreissulta takaisin kuulemaan tuloksia, ja samalla sain tietää mikä Villellä oli. Katariina oli tehnyt uudelleen sen AIHA-testin, ja se oli nyt sakkautunut (veri) erittäin runsaasti, ja hoitona tähän olisi kortisoni ja antibiootti. Osa veriarvoista ei ollut valmistunut, ja sovimme että soitan maanantaina hänelle kuullakseni ne ja samalla saisin jatkohoito-ohjeet Villen hoitoon. Maanantaina soittelin sitten Katariinalle ja sain ilokseni kuulla, että Villen veriarvot olivat nyt rajojen sisäpuolella mitä nyt eräs arvo oli hieman koholla, mutta pääasialohan oli että koira paranee.

Jatkoimme siis Villen hoitoa nyt kortisoni-, ja antibioottikuurilla, ja annoin koiran syödä mitä haluasi syödä, pääasialohan oli että saisin koiran syömään ja juomaan. Ville nimittäin aloitti itse syömisen ja juomisen lauantaina –Veterin käynnin jälkeisenä päivänä-, mutta kuivamuonaan se ei koske. Sunnuntaina lähdin Miran –Annastiina Mirabella, Villen tytär- kanssa Tampereelle näyttelyyn ja Ville olisi tahtonut mukaan, mitä se ei ollut tehnyt sitten sairastumisensa, mutta valitettavasti minun oli jätettävä se kotiin vaikka pahaa teki. Ville oli myös jonkin verran pirteämpi kuin aiemmin, nyt sen kanssa saattoi kävellä jo 100m, kun pariin viikkoon se ei lähtenyt ulos hihnassa lainkaan. Eli aloitin sen kanssa kävelyt erittäin lyhyillä kävelymatkoilla =postilaatikolle ja takaisin.

8.10. Villen lämpö nousi illalla yllättäen 39,4:n, mutta oli aamulla laskenut taas 37,3:n. Myös ulosteissa näkyi tummaa verta. Ell. Katariina Hilden määräsi kortisoni-annosta nostettavaksi välittömästi, sillä Ville oli edelleen apaattinen, syömätön ja juomaton –8.10.alkaen. 10.10. Ville rupesi taas syömään ja juomaan, aloitin sille myös samalla c-vitamiinin antamisen, josta se saa hieman myös energiaa elimistönsä 13.10.2003 tilanne muuttui illalla huonompaan suuntaan, sillä aina pakkosyöttämisen jälkeen kului puolisen tuntia, kun Ville oksensi ruoan. Aamulla 14.10. Ville nousi pirteänä pystyyn (etujaloilleen) sängyn alla, eikä siitä huomannut mitään, että se olisi halunut pois. Tosin sen hengitys oli jo edellisillasta ollut melko raskasta ja tiheää, aivan kuin Ville ei olisi saanut happea. Ville on nyt poissa lopullisesti luotani kuten myös näyttelykehistä, sillä Ville nukkui kotona syliini 14.10.2003. Sain eläinlääkärin vielä kiinni ja sille yritettiin antaa happea, mutta turhaan Ville oli poissa.

Kiitos Tre:n näyttelyssä Villen hoitoa rahallisesti tukeneita tipsuihmisiä: Lahja Tattari (aloitteen tekijä), Anne, Kale ja Mikko Marjamäki, Leila Viitanen, Anne Johansson, Marja-Terttu Kallio, Piia Häkkinen, Tuula Viertonen, Johanna Mäkelä, Heidi Jokinen, Nita Kauppinen, Anita ja Matti Grönlund ja Riina Vaheri. Tuo pieni lahjoituksenne sai minut itkemään näyttelypaikalla, etten oikein tiennyt miten mennä Miran kanssa kehään, ja kun Jukka Kuusistokin vielä kysyi Villen vointia Miran ollessa pöydällä (hyvä ettei kyyneleet tulleet siinäkin vaiheessa silmiini), olin todella kiitollinen että monet välittävät myös toisten tipsuista ja niiden voinnista. Paljon meni rahaa Villen hoitamiseen, mutta pääasialohan on se, että yritin saada Villeä terveeksi. Kiitoksia erityisesti Männistön Sannalle kun hän lähti kanssani Helsingin ruuhkaan, ja maksoi Villen ell:n maksun, sillä eläkkeenä oli vielä tulematta.

Mikä on Villellä aiheuttanut ko. sairauden? siihen on vaikea hakea vastauksia, mutta epäilen stressiä, sillä koira oli minun perääni aivan mahdoton, eli en voi mennä edes postia hakemaan laatikolta kun Villetahtoi mukaan. Se stressaantui heti jos joku muu vie sitä kehässä –itse menen Akun kanssa edellä-, sitten Unkarin matkalla saatu virtsatulehdus, ja se että laitoin koiralle ExSpotin ennen Unkariin lähtöä, ja ilmeisesti ennen lähtöä annettu Drontal –matolääke ja tiheät

rokotusvälit ulkomailta käyntien takia. Jos nämä kaikki viisi niittaa yhteen, saadaan aikaiseksi Vilellä ollut sairaus. Laitoin Vilen lähtemään avattavaksi EELA:n, ja nyt odottelen vastauksia, mitä muuta Vilellä oli kuin tuo AIHA, vai pelkästään se.

Mikä on AIHA (AutoImmuuni Hemolyyttinen Anemia)? se on sairaus, jossa elimistön puolustussysteemin lymfosyyttiset valkosolut muodostavat ns. autovasta-aineita omia punasoluja kohtaan eli kohtelevat niitä ikään kuin ne olisi leimattu merkinnällä ”vieras”. Hyökkäys omia punasoluja vastaan johtaa niiden hajoamiseen luuytimessä, maksassa ja pernassa. AIHAssa laukaisevana tekijänä voi olla esim. tulehdusprosessi, parasitit, lääkaineet, pahanlaatuiset kasvaimet, muut autoimmuunisairaudet. AIHAN esiintymistä koskevissa tutkimuksissa ei ole havaittu selviä eroja eri koirarotujen välillä, myöskään koiraniällä ei näytä olevan merkitystä. Sen sijaan sukupuolten välinen ero on selvä: nartut sairastuvat uroksia useammin. AIHAN OIREET: primaarisen AIHAN oireet ovat pääasiassa etenevän anemian aiheuttamia. Heikkous, väsymys ja pyörtely ovat tyypillisiä oireita, mutta myös nopeasti kehittyviä dramaattisempia oireita kuten kuume, limakalvojen keltaisuus ja pahoinvointi voi ilmetä. Sekundaarisessa AIHA:ssa taudin kuvaan voivat kuulua myös AIHAN laukaiseen muun sairaudet oireet esim: märkävuoto kohtutulehduksessa, nivelaristus reumassa, kasvainlöydökset elimistössä. Koiran suun ja silmäluomien limakalvojen vaalea jopa harmahtava väri herättää aina epäilyn anemiasta. Limakalvojen tulee olla kauniin vaalenpunaiset (tummapigmenttisillä koirilla vaikea tulkita).

AIHAN ENNUSTE: AIHA:n ennuste riippuu sen ilmenemismuodosta. Viidestä eri muodosta kahden (luokka I ja II) ennuste on huono ja sairaus johtaa usein kuolemaan hoidosta huolimatta. Sekundaarisen AIHA:n ennusteeseen vaikuttaa taustalla olevana muun sairauden vakavuus. Joissakin tapauksissa AIHA:lla on taipumus toipumisen jälkeen uusia, tämä on ennustetta huonontava ilmiö. Kaikenkaikkiaan AIHA –kuten muutkin autoimmuunitaudit- on erittäin ikävä ja usein salakavala sairaus, jonka edessä sekä koiranomistaja että koiraa hoitava eläinlääkäri usein tuntevat olevansa voimattomia.

-lyhennetty el.lääk.lis. Maija Räihän artikkelista-

Lainattu ja lyhennetty Espoon Eläinsairaalan artikkelista 07.08.1998:

IMMUUNIVÄLITTEINEN HEMOLYTTINEN ANEMIA eli IMHA

Yleistä immuunivälitteistä/ autoimmuunivälitteistä taudeista:

Elimistö joutuu puolustautumaan ulkopuolelta tulevaa vierasta materiaalia vastaan. Tällaisia ovat mm. bakteerit, virukset, lääkaineet, vieraat proteiinit sekä monet kemialliset yhdisteet niin ympäristössä kuin ravinnossakin. Joskus tämä sietokyky häiriintyy ja elimistö alkaa hylkiä ja tuhota jotakin elimistön omaa kudosta. Tällaisia tauteja, jossa elimistö virheellisesti tunnistaa omaa kudoksensa vieraaksi ja hylkii sitä, sanotaan autoimmuunitaudeiksi. Periaatteessa hylkimisreaktiot voivat kohdistua mihin tahansa kudokseen: ihoon, munuaisiin, maksaan, kilpirauhaseen, lihaksiin ja verisoluihin. Koiralla melko yleisiä ovat verisoluihin liittyvät autoimmuunivälitteiksi hemolyyttiseksi anemiaksi (aiemmin autoimmuuni hemolyyttinen anemia) ja verihiutaleiden ollessa kyseessä taudin nimi on IMT eli immuunivälitteinen trombocytopenia eli verihiutalekato. Tautia voi esiintyä joko itsesyntyisenä tai se voi liittyä esim. pahanlaatuisiin kasvaimiin tai keuhkotulehdukseen. Tiedetään myös joidenkin lääkaineiden voivan aiheuttaa tautia. Taudin puhkeamiseen voivat aiheuttaa hormonaaliset muutokset nartuilla, synnytys sekä erilaiset stressitilanteet. Myös rokotusten tiedetään voivan aiheuttaa IMHA:n. IMHA on koiralla melko tavallinen tauti. Tyypillinen potilas on nuori aikuinen narttu. Jotkut rodut ovat muita alttiimpia sairastumaan IMHA:an, esim. cockerspanielit ja vanhaenglanninlammaskoirat. Taudille tyypillisiä oireita ovat anemia (punasolut hajoavat), apatia, kuume ja ruokahaluttomuus. Virtsa ja uloste voivat värjäytyä oranssin värisiksi. Tauti voi esiintyä myös kroonisena, hitaasti etenevänä. Taudin

diagnostiikka perustuu kliiniseen taudinkuvaan, muiden anemiaa aiheuttavien tekijöiden poissulkemiseen. Usein jo näyteputkessa veri näyttää rakeiselta ja sakkavalta.
Alkuperäiset tekstit on luettavissa netistä os.:
<http://www.kolumbus.fi/suomen.partacolliet/artikkeli1.htm>